

CREACIÓ I ENGEGADA DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA

GUIA PER A PERSONES
AUTÒNOMES I
EMPRENEDORES DE
RESPONSABILITAT
LIMITADA

DATA ACTUALITZACIÓ:
28/05/2025

SOL·LICITA'NS ASSESSORAMENT GRATUÏT:

/MOLT A PROP TEU

Mollet Hub (Ajuntament de Mollet del Vallès)
Av. Jaume I, 32 de Mollet del Vallès

De dilluns a divendres
De 8.30 a 20 hores
www.mollethub.cat

Tlf. 935705160
 679333158 (missatge)
info@mollethub.cat
 [@mollethubinnova](https://www.instagram.com/mollethubinnova)

ÍNDEX:

BLOC I.- EMPRESARI INDIVIDUAL I DE RESPONSABILITAT LIMITADA	3
TIPUS D'AUTÒNOMS/ES	3
EMPRESARI INDIVIDUAL (AUTÒNOM/A)	3
EMPRENEDOR DE RESPONSABILITAT LIMITADA (ERL)	4
NORMATIVA GENERAL APLICABLE	6
CREACIÓ DE L'EMPRESA PER INTERNET	7
BLOC II.- TRÀMITS PER AL PROCÉS DE CONSTITUCIÓ.....	8
TRÀMITS PER A LA CONSTITUCIÓ	8
QUADRE RESUM DELS TRÀMITS PER AL PROCÉS DE CONSTITUCIÓ	9
BLOC III.- TRÀMITS PER A LA POSADA EN MARXA	10
TRÀMITS GENERALS	10
TRÀMITS QUE DEPENDEN DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL	11
TRÀMITS COMPLEMENTARIS A L'ACTIVITAT EMPRESARIAL	11
QUADRE RESUM DELS TRÀMITS PER A LA POSADA EN MARXA	12
LLIBRES FISCALS I COMPTABLES	15
BLOC IV.- IMPOSTOS I QUOTES A LA SEGURETAT SOCIAL DE LES PERSONES AUTÒNOMES.....	17
QUADRE RESUM DELS IMPOSTOS I QUOTES A LA SEGURETAT SOCIAL	17
SISTEMA DE COTITZACIÓ PER INGRESSOS REALS	19
QUADRE RESUM DE LES QUOTES DE LA SEGURETAT SOCIAL	19
RÈGIMS DE TRIBUTACIÓ DE L'IRPF	20
CÀLCUL DE LES QUOTES DE L'IRPF	22
QUADRE RESUM DELS TRAMS DE L'IRPF	23
ASSEGURANÇA DE RESPONSABILITAT CIVIL (RC)	24

BLOC I.- EMPRESARI INDIVIDUAL I DE RESPONSABILITAT LIMITADA

3

TIPUS D'AUTÒNOMS/ES

Tipus d'empresa	Nº de socis	Capital	Responsabilitat
Empresari individual (Autònom/a)	1	No existeix mínim legal	Il·limitada
Emprenedor de Responsabilitat Limitada	1	No existeix mínim legal	Il·limitada amb excepcions

EMPRESARI INDIVIDUAL (AUTÒNOM/A)**DESCRIPCIÓ.**

És una persona física que realitza de forma habitual, personal, directa, per compte propi i fora de l'àmbit de direcció i organització d'una altra persona una activitat econòmica o professional a títol lucratiu, amb persones treballadores o sense per compte d'altri a càrrec seu.

CARACTERÍSTIQUES.

- Control total de l'empresa per part de la persona propietària que dirigeix la gestió.
- La personalitat jurídica de l'empresa és la mateixa que la del seu titular, qui respon personalment davant de totes les obligacions que contraguï l'empresa.
- No existeix diferenciació entre el patrimoni mercantil (locals comercials, maquinària, estoc de productes, etc.) i el patrimoni personal (habitatge, vehicles, joies, marques, patents, drets d'autor, etc.).
- L'aportació de capital a l'empresa, tant en qualitat com en quantitat, no té més límit que la voluntat de l'empresari.

AVANTATGES.

- És una forma empresarial idònia per al funcionament d'empreses de mida reduïda.

- Comporta menys gestions per a la seva constitució, és més ràpid que altres formes jurídiques, ja que no és necessari elevar a escriptura pública¹.
- L'engegada del negoci és més econòmica, ja que no es crea persona jurídica distinta de la persona empresària.

4

INCONVENIENTS.

- La responsabilitat de la persona empresària és il·limitada.
- Respon amb el seu patrimoni personal (present i futur) els deutes generats en la seva activitat.
- La persona titular de l'empresa ha de fer front en solitari de les despeses i inversions, així com la seva gestió i administració.
- Si el volum de benefici (rendiments de l'activitat econòmica) és important, poden estar sotmeses a tipus impositius elevats, perquè la renda és un impost progressiu, en canvi, si féssim l'activitat econòmica sota una forma jurídica com una SL tributaríem per un import fix independentment del volum de benefici.

EMPRENEDOR DE RESPONSABILITAT LIMITADA (ERL)

DESCRIPCIÓ.

Persona física que amb limitacions de responsabilitat en determinades condicions, realitza de forma habitual, personal, directa, per compte propi i fora de l'àmbit de direcció i organització d'altres persones, una activitat econòmica o professional a títol lucratiu, amb persones treballadores o sense per compte d'altri a càrrec seu.

CARACTERÍSTIQUES.

- La persona emprenedora respon personalment de totes les obligacions que contregui l'empresa, excloent-ne l'habitatge habitual (exceptuant els deutes de dret públic) i els béns d'equip productiu a afectes d'explotació, així com els que els reemplaçin degudament identificats al Registre de Béns Mobles.

¹ Només cal donar-se d'alta a Hisenda (model 036 o 037), a la Seguretat Social (RETA) i, si s'escau, demanar alguna llicència municipal o comunicar l'activitat. No s'ha de signar estatus, fer escriptura pública ni registrar cap societat al Registre Mercantil i, per tant, no cal passar per notari.

- Control total de l'empresa per part de la persona propietària, que en dirigeix la gestió.
- La personalitat jurídica de l'empresa és la mateixa que la de la persona titular (empresari).
- L'aportació de capital a l'empresa, tant en qualitat com en quantitat, no té més límit que la voluntat de la persona empresària.
- La persona emprenedora inscrita haurà de fer constar en tota la seva documentació, amb expressió de les dades registrals, la seva condició d'Emprenedor de Responsabilitat Limitada o mitjançant l'addició al seu nom, cognoms i dades d'identificació fiscal de les sigles ERL.

AVANTATGES.

- La persona emprenedora pot limitar la seva responsabilitat pels deutes derivats de l'exercici d'aquesta activitat empresarial o professional.
- És una forma empresarial idònia per al funcionament d'empreses de mida molt reduïda.
- No cal fer cap tràmit d'adquisició de la personalitat jurídica, però sí que cal inscriure al Registre Mercantil i al Registre de la Propietat la condició de l'Empresari de Responsabilitat Limitada indicant les dades de l'habitatge habitual que queda exclosa de la responsabilitat de l'empresa.
- Pot resultar més econòmica, atès que no es crea una persona jurídica diferent de la mateixa persona emprenedora.

INCONVENIENTS.

- És necessària la inscripció al Registre Mercantil.
- La persona empresària respon amb el seu patrimoni personal els deutes generats en la seva activitat, exceptuant el seu habitatge habitual (n'ha de ser la persona propietària i no pot estar vinculada a l'activitat econòmica i sempre que el seu valor no superi els 300.000€ o 450.000€ en el cas de l'habitatge estigui en un municipi de més d'1 milió d'habitants).
- Si una persona empresària està casada, la seva activitat pot afectar el/la cònjuge segons el tipus de béns. Els béns propis² responen pels deutes empresarials, els béns guanyals³ només amb consentiment

² Béns exclusius de la persona empresària adquirits abans del matrimoni o per herència/donació.

³ Són comuns dels cònjuges si estan en règim de guanys, adquirits durant el matrimoni amb diners comuns. A Catalunya, per defecte, s'aplica la separació de béns segons el Codi Civil català, a no ser que es signi algun capítol matrimonial per regular la unió.

expres o tàcit, i els béns privatius⁴ del/la cònjuge amb consentiment expres en escriptura pública.

- A majors volums de renda, la tributació és més elevada. Per la progressivitat de l'IRPF.
- Obligació d'elaborar i dipositar anualment en el Registre Mercantil els comptes anuals de l'activitat i indicar els béns immobles, propis o comuns, que es vulgui que quedin exempts.

6

NORMATIVA GENERAL APLICABLE

- El **Codi de Comerç** en matèria mercantil i el **Codi Civil** en matèria de drets i obligacions.
- **Llei 18/2022, del 28 de setembre**, de creació i creixement d'empreses (*Aplica a persones emprenedores de Responsabilitat Limitada*).
- **Llei 20/2007** de l'estatut del treball autònom.
- **Llei 6/2017** de Reformes Urgents del Treball Autònom.
- **Reial Decret 197/2009**, pel qual es desenvolupa l'Estatut del Treball Autònom en matèria de contracte del treballador autònom econòmicament dependent i el registre d'aquest i es crea el Registre Estatal d'associacions professionals de treballadors autònoms.
- **Llei 14/2013** de suport als emprenedors i la seva internacionalització.
- **Llei 31/2015** per la qual es modifica i s'actualitza la normativa en matèria d'autoocupació i s'adopten mesures de foment i promoció del treball autònom i de l'Economia Social.

⁴ Són els béns d'un cònjuge en règim de separació de béns o adquirits individualment sense afectar el patrimoni comú.

CREACIÓ DE L'EMPRESA PER INTERNET

7

La **creació d'empreses per internet** (CIRCE) és un sistema que ofereix la possibilitat de fer la creació de la figura de l'Empresària Individual (autònom) per mitjans telemàtics. D'aquesta forma s'eviten desplaçament i es redueixen substancialment costos i temps.

La mateixa persona emprenedora o a través dels **Punts d'Atenció a l'Emprenedor** (PAE), haurà d'emplenar el Document Únic Electrònic (DUE) (**veure vídeo explicatiu de cada apartat del DUE**).

El sistema també permet consultar, a través d'internet i prèvia autenticació, **l'estat de l'expedient**.

DOCUMENTACIÓ I INFORMACIÓ PER A COMPLIMENTAR EL DUE.

DOCUMENTACIÓ.

- Original i fotocòpia del DNI de la persona empresària (i dels treballadors, si s'escau).
- Original i fotocòpia de la Targeta de la Seguretat Social de la persona empresària (i de les persones treballadores, si s'escau) o altra documentació que acrediti el número d'afiliació de la Seguretat Social.
- Estrangers sense DNI: NIE Comunitari o NIE i permís de residència i treball per compte propi.
- Si l'empresari és casat: DNI o NIE del cònjuge i règim del matrimoni.
- Per a contractació de treballadors: contracte o acord de contractació o autorització per cursar l'alta a la Seguretat Social.

INFORMACIÓ.

- Epígraf IAE (Impost d'Activitats Econòmiques).
- Codi d'activitat segons la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE).
- Dades del domicili de l'empresa i de l'activitat empresarial (incloent-hi: metres quadrats del lloc de l'activitat, el codi postal i el telèfon).
- Per adscripció al Règim Especial de Treballadors Autònoms: base de cotització escollida, Mútua d'IT (incapacitat temporal) i si optarà a la cobertura per accident de treball i malaltia professional (AT-EP).
- S'ha d'aportar un número de compte bancari (IBAN) per fer la domiciliació de la quota del RETA (Règim Especial de Treballadors Autònoms), en cas contrari, caldrà pagar a través de cartes de pagament.

Infografies i vídeos explicatius

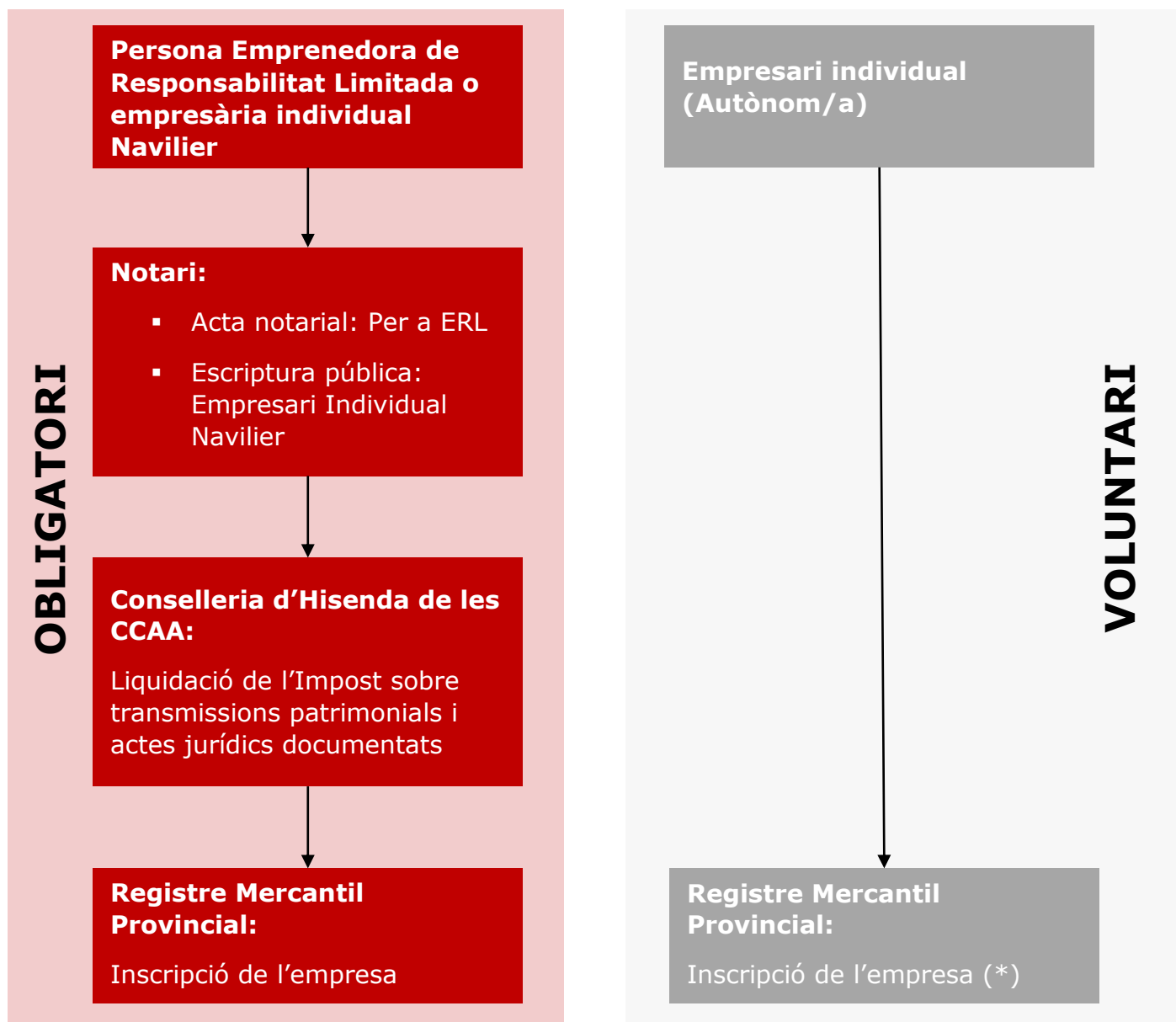
Generalitat
de Catalunya

Aquesta projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc del Programa de projectes innovadors i experimentals, amb fons rebuts del Servicio Público de Empleo Estatal.

**BLOC II.- TRÀMITS PER AL PROCÉS DE
CONSTITUCIÓ**

8

TRÀMITS PER A LA CONSTITUCIÓ

(*) Aconsellable per a persones autònomes casades.

**QUADRE RESUM DELS TRÀMITS PER AL PROCÉS DE
CONSTITUCIÓ**

9

EMPRESARI INDIVIDUAL.

La figura de l'Empresari Autònom no té obligació de realitzar cap tràmit de constitució. Sols serà obligatori per aquelles persones que es dediquin a explotar vaixells mercants, siguin o no de la seva propietat.

Tipus de tràmit	Descripció	Organisme	Termini
Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats	Grava les transmissions patrimonials oneroses, operacions societàries i actes jurídics documentats	Conselleria d'Hisenda de les CCAA	El termini per a la liquidació és de 30 dies hàbils a partir de l'atorgament del document notarial (escriptura pública o acta notarial)
Inscripció de l'empresa en el Registre Mercantil	La inscripció d'una empresa, al Registre Mercantil produeix la seva plena capacitat jurídica	Registre mercantil de la província del domicili de la Societat	La inscripció s'ha de procurar en el termini de 30 dies amb una declaració formal signada davant de notari i l'alta al Cens d'Empresaris i professionals

EMPRESARI DE REPONSABILITAT LIMITADA.

Tipus de tràmit	Descripció	Organisme	Termini
Acta notarial	Document on el Notari realitza la constatació de fets (no es recullen ni actes ni contractes)	Notari	A instància de la persona interessada
Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats	Grava les transmissions patrimonials oneroses, operacions societàries i actes jurídics documentats	Conselleria d'Hisenda de les CCAA	El termini per a la liquidació és de 30 dies hàbils a partir de l'atorgament del document notarial (escriptura pública o acta notarial)
Inscripció de l'empresa en el Registre Mercantil ⁵	La inscripció d'una empresa, al Registre Mercantil produeix la seva plena capacitat jurídica	Registre mercantil de la província del domicili de la Societat	La inscripció s'ha de procurar en el termini de 30 dies amb document notarial, l'alta al Cens d'Empresaris i professionals i liquidació de l'Impost de Transmissions Patrimonials

⁵ En el cas de la persona Emprenedora de Responsabilitat Limitada: l'acta notarial es presentarà obligatòriament pel notari de manera telemàtica el mateix dia o següent hàbil al de la seva autorització al Registre Mercantil o la instància subscripta amb la signatura electrònica reconeguda de l'empresari i remesa telemàticament a aquest Registre.

BLOC III.- TRÀMITS PER A LA POSADA EN MARXA

10

TRÀMITS GENERALS**Obtenció d'un certificat electrònic**

Termini: A instància de la persona interessada

Agència Tributària:

Alta al Cens d'empresaris, professionals i retenidors

Termini: La declaració de l'alta s'haurà de presentar amb anterioritat a l'inici de les activitats empresarials o professionals**Administració de la TGSS:**

Acta en el Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA)

Termini: Règim de persones autònomes: 30 dies naturals
Règim Especial del Mar: 5 dies naturals**Registra Mercantil Provincial*:**

Legalització del Llibre Diari i del Llibre d'Inventari i Comptes Anuals

Termini: Legalització dels llibres dins dels 4 mesos següents al tancament de l'exercici social**DUE**

(*) Queden exempts d'obligació de portar els Llibres diari, d'Inventari i Comptes Anuals els Empresaris Individuals (autònom/a) i ERL amb un règim de tributació de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF) per mètode d'estimació objectiva i d'estimació directa simplificada. Veure apartat **d'obligacions de llibres comptables segons la forma jurídica**.

TRÀMITS QUE DEPENEN DE L'ACTIVITAT EMPRESARIAL

11

Ajuntaments:

Llicència d'activitat d'instal·lacions i obres, llicències d'activitat i llicències de funcionament

Comunicació de l'alta en organismes oficials i/o registres

Exemples: Registre d'empreses de seguretat, registre industrial, registre d'empreses de joc, etc.

TRÀMITS COMPLEMENTÀRIS A L'ACTIVITAT EMPRESARIAL**Oficina Espanyola de Patents i Marques:**

Registre de signes distintius, en el cas que existeixi alguna marca, nom comercial o patent

QUADRE RESUM DELS TRÀMITS PER A LA POSADA EN MARXA

12

GENERALS.

Tipus de tràmit	Descripció	Organisme	Termini
Obtenció d'un certificat electrònic	El certificat electrònic possibilita signar documents electrònics i identificar inequívocament el propietari de la signatura	Prestador de serveis electrònics de confiança (IdCat Certificat)*	A instància de la persona interessada
Alta al Cens d'empresaris, professionals i retenidors	Declaració censal de començament, modificació o cessament d'activitat que han de presentar a efectes fiscals els empresaris individuals, els professionals i les societats	Delegació de l'Agència Tributària corresponent al domicili fiscal i la Seu electrònica de l'Agència Tributària	S'ha de presentar amb anterioritat a l'inici de les activitats empresarials o professionals (abans de fer qualsevol entrega, prestació o adquisició de béns o serveis, s'efectuïn cobraments o pagaments o es contracti personal laboral)
Alta en el Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA)	Règim que regula la cotització a la Seguretat Social dels treballadors autònoms, comuns i els socis i administradors d'algunes societats	Administració de la Tresoreria General de la Seguretat Social	El termini és de 30 dies naturals des del moment que et dones d'alta a l'Agència Tributària ⁶
Legalització del Llibre Diari i del Llibre d'Inventari i Comptes Anuals	Documents comptables segons disposa el Codi de Comerç que seran presentats al Registre Mercantil provincial en suport electrònic	Registre mercantil de la província del domicili de la Societat	Legalització dels llibres dins dels quatre mesos següents al tancament de l'exercici social

(*) També pots utilitzar el **CL@VE**, el **eDNI** i el **FNMT**.

⁶ Fins a 3 vegades a l'any, es permet que la data d'alta en la RETA sigui la de l'inici de l'activitat, quan no coincideixi amb el dia primer del mes i, per tant, pagar la part proporcional de la quota d'aquell mes.

SEGONS L'ACTIVITAT ECONÒMICA.

13

Tipus de tràmit	Descripció	Organisme	Termini
Llicència d'activitat	Llicències d'instal·lacions i obres, llicències d'activitat i llicències de funcionament	Ajuntament del municipi en el qual l'empresa exercirà la seva activitat	Si l'Activitat és innòcua, abans de començar l'activitat (es pot iniciar el mateix dia de presentar-la). Si l'activitat és qualificada, abans de començar l'activitat (però no es pot obrir fins que l'Ajuntament no l'autoritzi) ⁷
Inscripció en altres organismes oficials i/o registres	En funció de l'activitat desenvolupada s'haurà de comunicar amb caràcter obligatori l'inici de l'activitat en aquelles administracions, autoritats i/o registres	Administracions, autoritats i/o registres sectorials estatals, autonòmics i municipals	Depèn molt del sector, però per norma general se sol fer abans d'iniciar l'activitat empresarial registrada a l'Agència Tributària

DE CARÀCTER ESPECÍFIC.

Tipus d'activitat	Tràmit	Descripció	Organisme	Termini
Bars, cafeteries, restaurants, hotels	Autorització d'obertura	Permís per iniciar l'activitat i garantir que el local compleix requisits d'higiene, accessibilitat i seguretat	Direcció General de Turisme de les CCAA	Abans de començar l'activitat. Pot trigar entre 1 i 3 mesos
Agències de viatge	Sol·licitud de títol de llicència	Sol·licitud d'autorització per operar com a agència, incloent-hi dipòsit de garanties i assegurança	Direcció General de Turisme de les CCAA	Abans de començar l'activitat. Pot trigar algunes setmanes
Societats d'inversió mobiliària	Autorització de constitució	Permís per crear una societat dedicada a inversions financeres regulades	Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV)	Abans de registrar la societat. Tràmit complex i llarg que dura entre 2 i 6 mesos

⁷ Les activitats innòcues són aquelles que no generen molèsties importants ni riscos per a la salut, la seguretat o el medi ambient (per exemple, botigues de roba o sabateries, papereria, oficines administratives, centres de formació o acadèmies, consultories, entre altres). Les activitats qualificades poden generar riscos o molèsties per a les persones o el medi ambient (per exemple, restaurants o bars amb cuina, tallers mecànics, tintoreries, centres de *fitness* amb sauna o dutxes, entre altres).

Activitats industrials, tallers, magatzems perillosos, etc.	Registre Industrial	Inscripció obligatòria per activitats amb ús d'energia, productes perillosos o processos industrials	Registre dels Agents Industrials de Catalunya (RASIC)	Abans de començar l'activitat
Empreses de seguretat	Registre	Inscripció per poder operar com a empresa de seguretat privada (requereix personal autoritzat i instal·lacions homologades)	Departament d'interior i Seguretat Social	Abans de començar l'activitat. Pot trigar entre 1 i 2 mesos
Indústries alimentàries (no detallistes)	Registre	Registre sanitari per garantir el compliment de normatives d'higiene i seguretat alimentària	Registre Sanitari d'Indústries i Productes Alimentaris (RSIPAC)	Abans de començar l'activitat. Pot trigar entre 2 i 4 setmanes
Empreses de material de joc	Registre	Autorització per fabricar, importar o vendre màquines recreatives o jocs d'atzar	Departament d'Economia i Hisenda	Abans de fer qualsevol activitat comercial
Empreses de construcció, elevació, energia, etc.	Documentació de qualificació empresarial	Acreditació de la capacitat tècnica i econòmica per executar obres i instal·lacions	Registre d'Empreses Acreditades de Catalunya (REA)	Prèviament a licitar o executar obres. Cal acreditar la capacitat empresarial abans de començar els serveis
Instal·ladors (gas, electricitat, etc.)	Carnet o certificat	Títol personal que acredita la capacitat tècnica per fer instal·lacions regulades	Informació sobre vies d'obtenció al Canal Empresa	Requisit previ per exercir.

COMPLEMENTARIS.

Tipus de tràmit	Descripció	Organisme	Termini
Registre de signes distintius	S'utilitzen en sectors industrials i comercials per a distingir i protegir jurídicament els productes o serveis d'una empresa de les altres concurrents en el mercat	Oficina Espanyola de Patents i Marques (OEPM)	A instància de la persona interessada

LLIBRES FISCALS I COMPTABLES

15

Tipus d'empresari	Llibre d'ingressos / despeses	Llibre de béns d'inversió	Llibre de provisions i suplerts	Llibre diari	Llibre d'inventari i comptes anuals	Llibre d'actes	Llibre de socis	Registre Mercantil
Empresari individual (autònom) – estimació objectiva	Voluntari (segons IVA)	Només si dedueix amortitzacions	×	×	×	×	×	×
Empresari individual (autònom) – estimació directa simplificada	✓ Obligatori	✓ Obligatori	✓ Professionals liberals*	×	×	×	×	×
Empresari individual (autònom) – estimació directa normal	✓ Obligatori	✓ Obligatori	✓ Professionals liberals*	✓ Obligatori	✓ Obligatori	×	×	×
Emprenedor de responsabilitat limitada (ERL)	✓ Obligatori	✓ Obligatori	✓ Professionals liberals*	×	×	×	×	✓ Obligatori **

(*) Persones físiques que exerceixen una professió titulada o reglada, de manera individual i independent, i que presten serveis intel·lectuals o tècnics a clients, sense estructura empresarial pròpia ni societària.

(**) Inscripció i dipòsit de l'informe de responsabilitat.

DESCRIPCIÓ DELS LLIBRES.

Llibre de vendes o ingressos i despeses: Registre cronològic de les vendes o serveis realitzats. En el primer, s'acredita l'activitat econòmica per a declarar-se l'IRPF i l'IVA amb base real. En el segon s'hi justifiquen despeses deduïbles i calcular el benefici net.

Llibre de béns d'inversió: Detall dels béns comprats per a l'activitat amb valor superior a 300 €, com equips informàtics, maquinària, etc. Es controlen les amortitzacions fiscals d'aquests béns.

Llibre de provisions de fons i suplement: Diners avançats pel professional en nom del client (suplerts) o fons rebuts per a despeses. Serveix per justificar diners que no són ingressos propis, sinó despeses del client.

Llibre diari*: Registre cronològic de totes les operacions comptables (ingressos, despeses, moviments bancaris...). Es reflecteix tota l'activitat econòmica dia a dia.

Llibre d'inventari i comptes anuals*: Balanç inicial, inventari de béns, i els comptes anuals (balanç, compte de pèrdues i guanys...). Es reflecteix una visió global del patrimoni i resultats de l'activitat.

Llibre d'actes*: Recull de decisions preses pels òrgans de govern (Junta, administradors...)

Llibre de socis o d'accions nominatives*: Recull i identificació dels titulars de la societat.

(*) El llibre diari, d'inventari i comptes anuals, d'actes i de socis o d'accions nominatives cal legalitzar-los anualment al Registre Mercantil.

BLOC IV.- IMPOSTOS I QUOTES A LA SEGURETAT SOCIAL DE LES PERSONES AUTÒNOMES

17

QUADRE RESUM DELS IMPOSTOS I QUOTES A LA SEGURETAT SOCIAL

Els impostos establerts per l'Administració Tributària i les quotes a la Seguretat Social són aquells pagaments obligatoris que les persones autònomes han de fer-se càrrec pel desenvolupament de la seva activitat econòmica.

En les següents taules es resumeixen els principals impostos i quotes que les persones autònomes han de fer front:

OBLIGATORIS.

Impost / Quotes	Descripció	Freqüència de pagament	Organisme	Detalls d'interès
Quotes de la Seguretat social	Pagament mensual que cotitza per la prestació de jubilació, assistència sanitària, atur (si s'escau) que es calcula en funció de la base de cotització	Mensual	Seu electrònica de la Tresoreria General de la Seguretat Social	Depèn de la base de cotització escollida.
IRPF (Impost sobre la Renda de les Persones Físiques)	Impost sobre els ingressos anuals de l'autònom. Les persones autònomes poden tributar per estimació directa , estimació directa simplificada o estimació objectiva (mòduls)	Trimestral i anual	Seu electrònica de l'Agència Tributària	Les persones autònomes estan subjectes a fer pagaments a compte trimestral (20%) i aplicar retenció de l'IRPF a les seves factures en alguns casos (model 130 i 100)
IVA (Impost sobre el Valor Afegit)	Impost indirecte sobre les vendes i serveis. L'autònom cobra IVA als seus clients i el paga als seus proveïdors. La diferència positiva entre les dues s'ha de pagar a Hisenda.	Trimestral	Seu electrònica de l'Agència Tributària	S'ha de presentar independentment del volum de facturació (Model 303)

CONDICIONALS.

Impost / Càrrec	Descripció	Freqüència de pagament	Organisme	Detalls d'interès
Impost d'Activitats Econòmiques (IAE)	Tribut directe que grava l'exercici d'activitats empresarials, s'exerceixi o no en un local determinat i es trobi o no especificada en les tarifes de l'impost	Anual	Seu electrònica de l'Agència Tributària	Estan exemptes de pagament totes les persones empresàries autònomes i totes les societats mercantils amb una facturació inferior a 1 milió d'euros anuals
Impost sobre la Renda de No Residents (IRNR)	Impost que grava les rendes obtingudes pels estrangers no residents que treballen a Espanya	Anual o trimestral	Seu electrònica de l'Agència Tributària	No aplicable a persones autònomes o empreses residents a Espanya
Impostos sobre el patrimoni	Impost autonòmic aplicable sobre el valor net del patrimoni de les persones físiques (béns i drets) que posseeix una persona, menys els seus deutes. Els llindars i exempcions varien segons les CCAA	Anual	Seu electrònica de l'Agència Tributària a Catalunya	Impost sobre el patrimoni net. Aplicable a patrimoni superior a 700.000 € (en alguns casos autonòmics)

Podeu accedir a tots els models normalitzats de l'Agència Tributària a través del següent enllaç:

<https://sede.agenciatributaria.gob.es/Sede/todas-gestiones.html>

ALTRES IMPOSTOS REGIONALS I LOCALS.

Taxes locals: Algunes ciutats poden imposar taxes per llicències d'activitats, ocupació de via pública, entre altres.

Impost de Successions i Donacions: Si un autònom transfereix la seva activitat com a part d'una successió, pot estar subjecte a aquest impost.

SISTEMA DE COTITZACIÓ PER INGRESSOS REALS

19

Des de l'entrada en vigor l'1 de gener de 2023 del **Reial decret llei 13/2022**, de 26 de juliol, pel qual s'estableix un nou sistema de cotització per rendiments nets en el règim especial de treballadors per compte propi o autònoms i es millora la protecció per cessament d'activitat, s'inclouen fins a 15 trams de rendiment, noves quotes i mecanismes d'aplicació més progressiva de les bases de cotització i les quotes.

Quan et dones d'alta com a persona autònoma, has de preveure la mitjana mensual dels teus rendiments nets anuals. En funció d'això, caldrà que triïs la base de cotització dins del tram associat a l'import de la mitjana mensual de rendiments. Es pot canviar fins a 6 vegades l'any **per internet**. També et pot ser d'utilitat la **calculadora de quotes** per a persones autònomes.

Aquestes quotes van dirigides a **cobrir prestacions** derivades de contingències comunes (situacions d'incapacitat laboral derivades de malalties comunes o accidents no laborals, naixements, cura de menors, etc.), contingències professionals (accidents i malalties laborals), cessament d'activitat, formació professional, entre altres.

Els trams estan recollits a la següent taula:

QUADRE RESUM DE LES QUOTES DE LA SEGURETAT SOCIAL

Tram de rendiment (€)*	Base mínima 2025 (€)**	Quota 2025 (€)***	Base màxima 2025 (€)**	Quota 2025 (€)***
≤ 670 €	653,59 €	200 €	718,94 €	220
> 670 - 900 €	718,95 €	220 €	900,00 €	275,40 €
> 900 - 1.166,70 €	849,67 €	260 €	1.166,70 €	357,01 €
> 1.166,70 - 1.300 €	950,98 €	291 €	1.300 €	397,80 €
> 1.300 - 1.500 €	960,78 €	294 €	1.500 €	459 €
> 1.500 - 1.700 €	960,78 €	294 €	1.700 €	520,20 €
> 1.700 - 1.850 €	1.143,79 €	350 €	1.850 €	566,10 €
> 1.850 - 2.030 €	1.209,15 €	370 €	2.030 €	621,18 €
> 2.030 - 2.330 €	1.274,51 €	390 €	2.330 €	712,98 €
> 2.330 - 2.760 €	1.356,21 €	415 €	2.760 €	844,56 €
> 2.760 - 3.190 €	1.437,91 €	440 €	3.190 €	976,14 €
> 3.190 - 3.620 €	1.519,61 €	465 €	3.620 €	1107,72 €
> 3.620 - 4.050 €	1.601,31 €	490 €	4.050 €	1239,30 €
> 4.050 - 6.000 €	1.732,03 €	530 €	4.909,50 €	1502,31 €
> 6.000 €	1.928,10 €	590 €	4.909,50 €	1502,31 €

(*) Diners nets mensuals que guanyes de la teva activitat econòmica com a persona autònoma, després de restar les despeses deduïbles.

(**) Quantitat sobre la qual es calculen les prestacions socials (jubilació, incapacitat temporal, maternitat/paternitat, atur de persones autònomes – cessament d'activitat –).

(***) Pagaments mensuals obligatoris en funció dels tram de rendiment.

RÈGIMS DE TRIBUTACIÓ DE L'IRPF

El règim de tributació de l'IRPF (Impost sobre la Renda de les Persones Físiques) per a les persones autònomes regula com han de tributar pels beneficis obtinguts de la seva activitat econòmica, dins la declaració general de renda. És un impost personal, perquè grava la renda de les persones; és progressiu, perquè augmenta segons la renda obtinguda; i directe, ja que grava directament la renda de les persones.

Pel que fa les rendes, n'hi ha de 5 tipus diferents:

- Les rendes del treball (el salari que es cobra per treballar per compte d'altri)
- Els rendiments del capital mobiliari (els guanys obtinguts per invertir el capital en actius financers com els interessos generats dels dipòsits d'un compte bancari)
- Els rendiments del capital immobiliari (els guanys derivats de llogar un immoble en propietat)
- Els guanys i pèrdues patrimonials (es generen quan es produeix la venda d'un actiu financer o immoble, com accions, fons d'inversió o un pis, entre altres)
- Les activitats econòmiques (els guanys fets d'una activitat empresarial com la d'una persona autònoma o empresari).

Pel que fa a la tributació dels rendiments de les activitats econòmiques, existeixen tres règims o formes de calcular els rendiments econòmics que s'obtenen per aquestes activitats. Son els següents: La d'**estimació directa**, el d'**estimació directa simplificada** i d'**estimació objectiva (mòduls)**.

ESTIMACIÓ DIRECTA SIMPLIFICADA.

És el mètode de tributació més habitual per a persones autònomes individuals. S'hi poden acollir aquells negocis amb un total d'ingressos anuals generats de l'activitat econòmica, sense descomptar les despeses que siguin iguals o inferiors a 600.000€.

És més flexible i simplificat per al dia a dia d'una persona autònoma i cal portar llibres fiscals, no comptabilitat mercantil i no cal presentar-los, sols custodiar-los si els sol·licita Hisenda.

Ara bé, es poden deduir un 5% de provisions i despeses de difícil justificació (amb un màxim de 2.000€ anuals).

ESTIMACIÓ DIRECTA.

Mètode de tributació per a persones autònomes amb un total d'ingressos anuals generats de l'activitat econòmica, sense descomptar les despeses que siguin superiors a 600.000€.

Existeix l'obligatorietat de portar llibres comptables complets (llibre diari, d'inventari i comptes anuals), similar al que porten les societats mercantils (Societats Limitades, Anònimes, etc.), i s'hi poden deduir totes les despeses justificades.

ESTIMACIÓ OBJECTIVA (MÒDULS).

És un mètode que no es tenen en compte ingressos i despeses reals, sinó que es calcula el rendiment net estimat segons:

- Superfície del local
- Potència elèctrica contractada
- Nombre de persones treballadores
- Altres indicadors fixats per Hisenda segons cada activitat específica

Està pensat per a activitats econòmiques petites, habitualment locals i repetitives, amb pocs treballadors i una gestió senzilla on es pot estimar la rendibilitat sense portar una comptabilitat detallada.

L'Agència Tributària defineix un llistat específic d'activitats que poden acollir-se a l'estimació objectiva (mòduls), d'entre els sectors més habituals es contemplen el sector transports (mercaderies per carretera, taxis, serveis de mudances, etc.), serveis personals (perruqueria, estètica, bugaderia, tallers de reparació, etc.), comerç al detall (botigues de queviures, fleques, fruïteries, carnisseries, etc.), hostaleria i menjars (bars, cafeteries, restaurants, xurreries, etc.), construcció i reformes (paletes, lampistes, pintors, fusters, etc.) i serveis tècnics (reparació d'electrodomèstics, aparells de calefacció, etc.).

A més, la normativa contempla com el compliment de certs requisits econòmics i tècnics per acollir-se a aquest mètode que són:

- Facturació total anual de l'activitat inferior a 250.000€.
- Facturació anual a empreses i professionals inferior a 125.000€.
- Compres anuals (béns i serveis, excepte immobilitzat) inferiors a 250.000€.
- No haver renunciat ni estar exclòs del règim.

CÀLCUL DE LES QUOTES DE L'IRPF

22

ESTIMACIÓ OBJECTIVA (MÒDULS).

Les persones autònomes acollides al mètode d'estimació objectiva (mòduls) tindran una quota fixa basada en diversos criteris derivats del negoci:

- Superfície del local
- Potència elèctrica
- Nombre de persones treballadores
- Vehicle o elements de treball
- Altres indicadors segons l'activitat

Es declara anualment (Model D-100), però es paga fraccionat de manera trimestral (Model 131).

ESTIMACIÓ DIRECTA SIMPLIFICADA I ESTIMACIÓ DIRECTA.

La declaració anual (Model D-100) té en compte els trams de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF). Aquests trams determinen el percentatge d'impost que s'aplica sobre la base liquidable general, tenint en compte totes les font dels ingressos (rendiments del treball, activitats econòmiques, lloguers, entre altres.):

És obligatori presentar-lo encara que no hagi tingut ingressos, o hagi tingut pèrdues. Si no declares res, es posa "0" i s'indica que no hi ha activitat o l'import en negatiu. La no presentació pot comportar recàrrecs i sancions.

QUADRE RESUM DELS TRAMS DE L'IRPF

23

Base Liquidable (€)*	Tipus Estatal	Tipus Autonòmic	Tipus Total
Fins a 12.450 €	9,5%	9,5%	19%
12.450 € - 17.707 €	12%	12%	24%
17.707 € - 20.200 €	12%	14%	26%
20.200 € - 21.000 €	15%	14%	29%
21.000 € - 33.007 €	15%	15%	30%
33.007 € - 35.200 €	15%	18,8%	33,8%
35.200 € - 53.407 €	18,5%	18,8%	37,3%
53.407 € - 60.000 €	18,5%	21,5%	40%
60.000 € - 90.000 €	22,5%	21,5%	44%
90.000 € - 120.000 €	22,5%	23,5%	46%
120.000 € - 175.000 €	22,5%	24,5%	47%
175.000 € - 300.000 €	22,5%	25,5%	48%
Més de 300.000 €	24,5%	25,5%	50%

(*) Aquests trams s'apliquen sobre la base liquidable general, que inclou els rendiments del treball, d'activitats econòmiques altres fonts d'ingressos.

Per exemple, **si el rendiments nets són de 18.500€:**

- Dels primers 12.450€ cal pagar el 19% d'impostos: $12.450€ \times 19\% = 2.365,50€$.
- De 12.450€ a 17.707€ (5.257€) cal pagar el 24% d'impostos: $5.257€ \times 24\% = 1.261,68€$
- De 17.707€ a 18.500€ (793€) cal pagar el 26% d'impostos: $793€ \times 26\% = 206,18€$
- Finalment, sumes els resultats de cada tram $2.365,50 € + 1.261,68 € + 206,18 € = 3.833,36 €$ **que corresponen a la quota íntegra de l'IRPF** (a aquest impost encara se li podran aplicar deduccions personals i familiars com per tenir fills, diversitat funcional, hipoteca, etc. Que poden reduir la quota a pagar.).

La quota final a pagar a l'Agència Tributària s'anomena quota líquida.

L'IRPF no es calcula aplicant un únic percentatge sobre tot els ingressos, sinó que es divideix en trams. Cada tram té un percentatge diferent, i només s'aplica a la part dels ingressos que entra dins d'aquell tram.

ASSEGURANÇA DE RESPONSABILITAT CIVIL (RC)

24

La responsabilitat civil és l'obligació legal de reparar un dany causat a una altra persona o empresa, sigui per acció o omissió, en l'exercici de l'activitat professional. És un aspecte clau en l'exercici de l'activitat professional per a les persones autònomes, ja que cobreix danys personals i materials a tercers, defensa jurídica, reclamacions per negligència professional i indemnitzacions per danys causats per empleats (si s'escau).

Es tracta d'una protecció econòmica a la persona autònoma en cas que una tercera persona presenti una reclamació. Generalment cobreix:

- Danys personals a tercers (lesions i accidents).
- Danys materials (a béns o equipament d'altres).
- Despeses de defensa jurídica.
- Indemnitzacions per errors o negligències professionals.
- Danys causats per empleats (en cas de tenir-ne).

La contractació de les assegurances de responsabilitat civil (RC) es renova cada any, llevat que es notifiqui la baixa amb antelació (habitualment amb 30 dies de marge). El preu depèn de la tipologia de l'activitat, el volum de facturació, els riscos associats i la quantia assegurada, però sol oscil·lar entre els 100€ i 600€ anuals, tot i que pot ser més elevada en professions amb alt risc. Per contrapartida, la quota de l'assegurança pot ser deduïble com a despesa professional en la declaració d'IRPF.

L'obligatorietat de contractar aquest tipus d'assegurances depèn sobre manera de l'activitat que s'exerceix:

- L'activitat és de risc o pot causar danys a tercers.
- Està regulada per llei (com sanitat, construcció, transports, educació...).
- Hi ha col·legiació obligatòria (advocats, metges, enginyers...).
- El client o empresa contractant ho exigeix com a requisit del servei.

És voluntària, però molt recomanable, si:

- L'activitat pot tenir conseqüències econòmiques o legals greus en cas d'error.
- Et vols protegir davant reclamacions imprevistes.